

Dokąd na wakacje? A może fotograficzne safari na sawannie Serengeti? I to nie ruszając się z domu!

projekt nauki obywatelskiej on-line mający na celu badanie zwierząt żyjących w Parku Narodowym Serengeti.

Wyobraźcie sobie obserwowanie zachowań zwierząt żyjących w Afryce na terenie Parku Narodowego Serengeti, takich jak lwy, pantery, gepardy, zebry, gnu i hieny, w taki sposób, że nie są one świadome, że ktoś je obserwuje. Teraz każdy ma taką możliwość w domowym zaciszu.

Stało się to możliwe dzięki „Snapshot Serengeti” (www.snapshotserengeti.org), projektowi nauki obywatelskiej on-line stworzonemu przez badaczy z University of Minnesota's College of Biological Sciences w USA

Doktorantki Ali Swanson i Margaret Kosmala oraz profesor Craig Packer, znany badacz lwów, profesor ekologii, ewolucji i zachowań, stworzyli stronę internetową, na której ochotnicy mogą analizować miliony zdjęć zrobionych przez „ukryte kamery” w celu badania zachowań zwierząt w Parku Narodowym Serengeti. Strona ta została uruchomiona na portalu Zooniverse.org, największej i odnoszącej największe sukcesy platformie tego typu. W Polsce partnerami Zooniverse są Centrum Fizyki Teoretycznej PAN i portal Astronomia.pl i to dzięki nim otwarto właśnie stronę snapshotserengeti.org w języku polskim. Autorem tłumaczenia jest Mateusz Berkowicz, student w Instytucie Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej UW.

Na niemal piętnastu tysiącach kilometrów kwadratowych powierzchni Parku Narodowego Serengeti w Tanzanii, rozmieszczono 225 kamer, uruchamianych przez ciepło i ruch, aby uzyskać za ich pomocą ujęcia, ukazujące żyjące tam zwierzęta z bliska. Chodzi o sprawdzenie w jaki sposób koegzystują duże ssaki w swoim środowisku naturalnym oraz jak drapieżniki i roślinożercy oddziałują na siebie wzajemnie na dużej przestrzeni.

Zdaniem profesora Packera, od 34 lat prowadzącego badania terenowe w Parku Narodowym Serengeti, „jest to najbardziej ekscytujące i zajmujące badanie jakie kiedykolwiek przeprowadzaliśmy.” Mając zebrane miliony zdjęć i nieustannie otrzymując nowe, badacze z projektu „Snapshot Serengeti” zapraszają wszystkich zainteresowanych do pomocy w ich przeglądaniu i katalogowaniu.

Jak wyjaśnia Ali Swanson: „Prosimy ludzi, aby identyfikowali gatunki uwiecznione na zdjęciach, ich zachowanie, liczebność grup w jakich występują oraz obecność młodych. Pozwoli nam to na przeanalizowanie rozmieszczenia gatunków, rozmiarów terytoriów i dynamiki populacji.” Krótki, prosty samouczek zamieszczony na stronie przygotowuje ochotników do rozpoczęcia identyfikacji.

W zamian za pomoc w badaniach, ochotnicy mają wyjątkową okazję do oglądania zwierząt żyjących w Parku Narodowym Serengeti, zachowujących się naturalnie w swoim środowisku. Poza charakterystycznymi zwierzętami takimi jak gnu, zebry, żyrafy i lwy, na zdjęciach regularnie pojawiają się także stworzenia nocne i rzadko występujące.

Jak mówi Ali Swanson: „Uwielbiam ukryte kamery za to, że potrafią uchwycić sceny, które niezwykle rzadko można zobaczyć samemu - takie jak lwica zabijająca zebra czy jeżozwierz łączące się w pary.”

W Polsce dobrym źródłem wiedzy o tych zagadnieniach jest Muzeum i Instytut Zoologii PAN, tel. 22 628 73 04.